

RANTSILA 58

682 01 0058

Kohteen nimi: Pinnonniemi
Määrittely ja mj-luokka: Kivikautinen asuinpaikka. II.

Peruskartta: 3412 12 HEPONEVA
Koordinaatit: p = n. 7153 48-62, i = n. 3450 14-65, z = 87,5 – 90
(p = n. 7153 50, i = n. 3450 32 = keskikohta)

Kylä, kylänosa: Rantsila, Järvitalonjärvi
Tila, rek.no:
Omistaja

Rantsilan kirkolta noin 15 km itäkaakkoon, Temmekselä Kestilään johtavan tien lounaispuolisen Järvitalonjärven pohjoisrannalla. Pinnonniemeksi kutsutaan lyhyttä ja leveää niemeä Järvitalonjärven pohjoisrannalla. Alue on järven korkeahkoa hiekkaista mäntyä kasvavaa rantaa, jolla on useita vapaa-ajan asuntoja.

Aiemman inventoinnin aikana alueelta tavattiin kivikautinen asuinpaikka. Paikalla olleiden mökkien lomasta tavattiin tuolloin kvartsi-iskoksia useista kohdista. Havaintojen perusteella paikalla näyttää olevan todennäköisesti pesäkkeellinen asuinpaikka. Alueen tarkastaminen uudelleen tuli ajankohtaiseksi Järvitalonjärven ranta-asemakaavan laatimisen puitteissa. Nyt tehdyn tarkastuksen aikana aiempia havaintokohtia ei tarkastettu uudelleen. Tilanne on näiltä osin säilynyt ennallaan. Vanhastaan todetun asuinpaikan länsipuolinen ranta on alavaa hiekkapohjaista rantaa, joka on aikoinaan raivattu pelloksi. Alueelle tehtiin useita koekuoppia, mutta merkkejä asuinpaikan jatkumisesta tänne ei löydetty. Myöskään aivan leirikeskuksen luota eikä siitä länteen asuinpaikkamerkkejä tavattu.

Pinnonniemen itäpuoliselta rannanosalta sen sijaan löydettiin jonkin verran asuinpaikkajälkiä, jotka osoittavat pesäkkeellisen asuinpaikan jatkuneen tänne. Pääosa havainnoista tehtiin rannassa olevan tulipaikan ja uimarannan kohdalta ja sen molemmiin puolin. Kahluusvyvyisessä rantavedessä oli useita palaneita kiviä ja joitakin kvartsi-iskoksia (mm. 7153 510/3450 568) Sen sijaan ylempää kankaalta tavattiin vain kaksi kvartsi-iskosta uimarannan kohdalta kuluneelta maanpinnalta (7153 513/3450 625). Uimarannan kopista itään seuraavan sähköpylvään luota, siitä parisen metriä lounaaseen havaittiin useita palaneita kiviä, mahdollinen tuhoutunut liesi (7153 510/3450 664). Sen luota ei kuitenkaan löydetty kvartssia tms. kivikautista. Uimapaikan itäpuolinen ranta on käytännössä tuhoutunut lentokoneiden varalaskupaikkaa tehtäessä. Kapea koskematon kaista rantatörmän vierellä on sekin osin kaiveltua. Uimapaikan ja sen länsipuolisen mökin välille tehtiin useita koekuoppia rantatörmän päälle ja kaeummaskin rannasta, mutta asuinpaikkalöytöjä ei tehty. Alueella esiintyy useissa kohdin luontaisesti punertavaa hiekkaa, joten näitä ”palaneen hiekan” kohtia näyttäisi olevan runsaasti. Asuinpaikasta ne eivät kuitenkaan kerro.

Keskeisimmät osat asuinpaikkaa näyttäisivät sijaitsevan jo mökitetyn Pinnonniemen alueella. Joitakin pesäkkeitä on voinut ulottua aiemmassa inventoinnissa esitettyä rajausta kauemmas, ainakin sen itäpuolella.

Kohde tarkastettu 1.-2.6.2006 Järvitalonjärven kaava-alueen tarkastamisen yhteydessä

Aiemmat tutkimukset: Inv. 1997 Sarkkinen

Löydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 3412 12 HEPONEVA, p. 1979, päälle p. 1990.

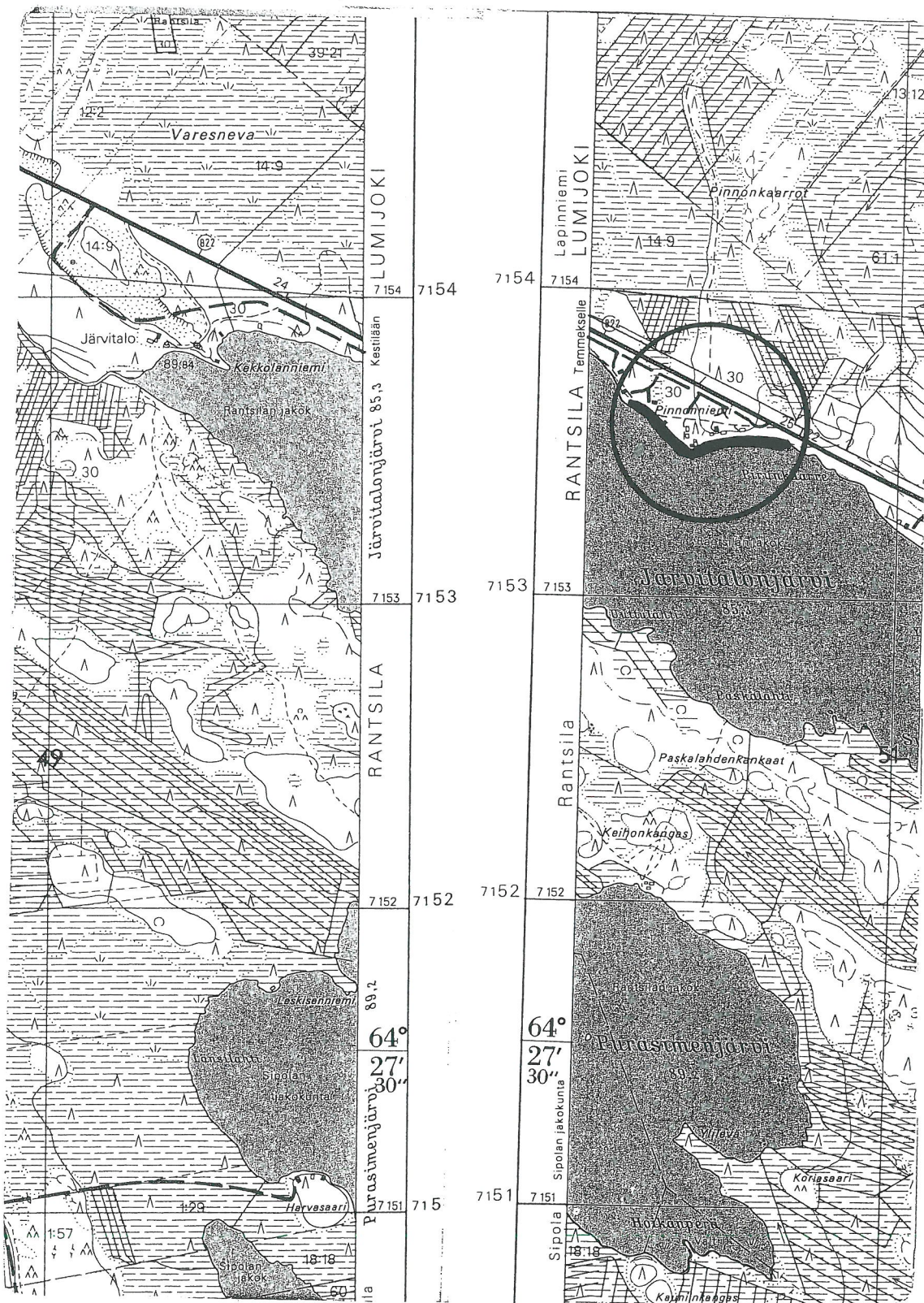
Oulussa 5.7.2006

Mika Sarkkinen

Mika Sarkkinen

tutkija, Pohjois-Pohjanmaan museo

RANTSILA 58 Pinnonniemi

PK 3412 12 HEPONEVA